

Til alle
barnehager i
Sarpsborg

Tilsyn etter barnehageloven

Lov om barnehager § 53 Tilsyn:
«Kommunens tilsyn med barnehagene

Kommunen fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelser i kapittel V med forskrifter.

Kommunen kan gi pålegg til barnehagen om å rette uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen fatte vedtak om tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten.

Foreldrerådet skal få mulighet til å uttale seg før kommunen fatter vedtak om stenging.

Barnehagen skal uten hinder av taushetsplikt legge frem alle opplysninger som kommunen trenger for å føre tilsyn. Barnehagen skal gi kommunen adgang til barnehagens lokaler.

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager ligger til grunn for barnehagemyndighetens utøvelse av myndighet. Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal påse at barnehagene drives i samsvar med regelverket. Tilsyn er kontroll av om barnehagene oppfyller eierplikter i barnehageloven med forskrifter. Tilsyn er utøvelse av offentlig myndighet og innebærer å undersøke praksis og eventuelt pålegge endring av uforsvarlig eller lovstridig praksis.

Målet for tilsyn er at barnehagene etablerer en praksis i samsvar med lovverket og skal sikre barnehager med høy kvalitet.

Barnehagemyndigheten har tre virkemidler til disposisjon i sitt arbeid: veiledning, tilsyn og godkjenning. Risikovurdering skal ligge til grunn for barnehagemyndighetens valg av virkemiddel. Barnehagemyndigheten må ha kunnskap om regelverket og barnehagene i kommunen når det skal vurderes risiko for brudd på regelverket. Barnehagemyndigheten må også ha en oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven.

Tema for tilsyn vil være barnehageeiers lovpålagte oppgaver i hht Lov om barnehage med forskrifter. På bakgrunn av en risikovurdering av alle lovpålagte oppgaver blir det klart hvilke områder innenfor lovverket barnehagemyndigheten skal utøve veiledning, og hvilke områder innenfor lovverket det skal gjennomføres tilsyn. På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage, velges hvilke barnehager det skal gjennomføres tilsyn i.

Risikovurdering er en løpende vurdering av sannsynligheten for og konsekvensen av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven med forskrifter, se «Kommunens rolle som barnehagemyndighet» – Risikodiagram vedlegg 4. Risikodiagrammet vil jevnlig revideres på bakgrunn av informasjon barnehagemyndigheten har om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage og samlet for alle barnehagene.

Barnehagemyndigheten i Sarpsborg utfører ulike typer tilsyn:

- **Skriftlige eller stedlig tilsyn** – følger en utarbeidet plan for tilsyn, på bakgrunn av risikovurderingen. Varsel om tilsyn sendes ut i god tid før tilsynet gjennomføres. Varselet gir opplysninger om fokusområder for tilsynet samt informasjon om selve gjennomføringen.
Ved stedlige tilsyn blir barnehagen i tillegg bedt om å fylle ut skjemaet «Pedagogisk tilsyn» som tar utgangspunkt i rammeplanens innhold og fagområder. Det settes av god tid til samtale/intervju med eier, styrer i barnehagen, pedagogisk leder, fagarbeider/assistent og foreldrerepresentant fra barnehagens samarbeidsutvalg slik at informasjon og veiledning blir ivaretatt på best mulig måte. Det settes også av god tid til observasjon av barnehagen, både ute og inne. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med vedtak om pålegg om retting av lovbrudd/uforsvarlige forhold.
- **Uanmeldte eller hendelsesbaserte tilsyn** - kan foretas på bakgrunn av:
  - bekymringsmelding,
  - som et ledd/en del av en eksisterende tilsynssak,
  - som et tiltak barnehagemyndigheten gjennomfører på bakgrunn av opplysninger gitt gjennom ulike type rapporteringer eller hendelser barnehagemyndigheten blir oppmerksom på.

Hendelsesbaserte tilsyn kan være nødvendig å foreta for eksempel på bakgrunn av bekymringsmeldinger eller klager som er gitt barnehagemyndigheten. Dette kan skje ved at foreldre, ansatte, andre instanser m.m. henvender seg til barnehagemyndigheten med en bekymring eller en klage på barnehagedriften. Barnehagemyndigheten i Sarpsborg har rutiner for hvordan slike henvendelser/klager håndteres. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med vedtak om pålegg om retting av lovbrudd/uforsvarlige forhold.

Kilder til informasjon om regelverksetterlevelse:

- Stortingsmeldinger, rettslige dokumenter, lovforarbeid og veiledere
- Nasjonale satsninger
- Forskningsresultat
- Årsmelding (BASIL)
- Barnehagetilsyn.no – egenerklæring fra styrer
- Barnehagens vedtekter
- Informasjon innhentet fra barnehagene (planer og relevante dokumenter)
- Brukerundersøkelser
- Melding fra foreldre/foresatte
- Klagesaker
- Erfaringer fra tidligere tilsyn
- Informasjon og kontakt med foreldre og ansatte
- Møtepunkter, ledermøter, fagarena

Det er rådgivere ved barnehagemyndigheten i Sarpsborg som jobber med tilsyn i barnehagene. Hvis du ønsker å snakke med oss eller lurer på noe som har med tilsyn i barnehagene å gjøre, ta kontakt på mail barnehage@sarpsborg.com eller på telefon 69 10 80 00.

Nyttige dokumenter:

Nasjonalt:	Lokalt:
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Barnehageloven med forskrifter ❖ Forvaltningsloven ❖ Tilsyn med barnehager – En veileder fra Kunnskapsdepartementet. ❖ Tilsyn til besvær? En undersøkelse av kommunene som barnehagemyndighet, herunder kommunenes tilsyn med barnehager. <p>www.udir.no/barnehage</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kommunens rolle som barnehagemyndighet<ul style="list-style-type: none"> - Vedlegg 1, Tiltaksplan kommunale og private barnehager i Sarpsborg kommune 2021 - 2024. - Vedlegg 6, Planlagte stedlige/ skriftlige tilsyn perioden 2021-2024 <p>www.sarpsborg.com/barnehage</p>